Published on (https://www.bnm.md)

27.10.2017

Conturile internaționale ale Republicii Moldova pentru anul 2016, date finale (materialul analitic desfășurat)

Conturile internaționale pentru 2016 (date finale) – materialul analitic integral [1]

Anexe

[2]

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în anul 2016 a fost influențată de mai mulți factori:

- Economia Republicii Moldova a înregistrat o creștere reală de 4.3 la sută, după contractarea PIB-ului cu 0.4 la sută în anul 2015 (tabelul 1). Această creștere s-a datorat în cea mai mare măsură majorării valorii adăugate brute în agricultură, comerț și în serviciile de intermediere financiară;
- Cu toate că volumul fizic al bunurilor exportate a crescut cu 7.7 la sută față de anul 2015, valoarea acestora s-a majorat mai lent din cauza prețurilor în scădere. Concomitent, s-au diminuat și prețurile bunurilor importate, însă tempoul de diminuare a fost mai mic. La temperarea micșorării prețurilor la import a contribuit, în special, decizia țărilor OPEC și a altor țări exportatoare de petrol, luată în noiembrie 2016, de a reduce volumele de extragere a țițeiului, ceea ce a condus la majorarea prețurilor acestuia la sfârșitul anului. În ansamblu pe parcursul anului 2016, raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri al Republicii Moldova a avut o dinamică pozitivă, ca urmare a faptului că prețurile la bunurile exportate au scăzut mai puțin decât prețurile bunurilor importate;
- Sub aspect regional, evoluția exporturilor a fost determinată de situația economică a principalilor parteneri comerciali din CSI. Cu toate că, în trimestrul IV 2016, Federația Rusă a depășit recesiunea economică, PIB-ul înregistrând o dinamică pozitivă, declinul din trimestrele I-III și-a lăsat amprenta asupra exporturilor moldovenești în Rusia, acestea micșorându-se cu 2.9 la sută comparativ cu anul 2015. Totodată, după recesiunea din 2014-2015, Ucraina a consemnat o creștere reală, ceea ce a avut un impact pozitiv asupra exporturilor Republicii Moldova în această țară (în creștere cu 8.4 la sută). La majorarea exporturilor în Ucraina a contribuit anularea, la sfârșitul anului 2015, a taxelor temporare la mărfurile de import, introduse anterior cu scopul stabilizării balanței de plăți. În Belarus recesiunea economică a continuat și în anul 2016, ceea ce s-a reflectat în scăderea cu 21.3 la sută a exporturilor Republicii Moldova în această țară. Se remarcă, de asemenea, o reducere substanțială a exporturilor către Kazahstan (de 4.4 ori), la care a contribuit interzicerea, începând cu 1 iulie 2016, a tranzitului pe teritoriul Federației Ruse a mărfurilor ce intră de pe teritoriul Ucrainei, precum și deprecierea considerabilă a tenghe-ului kazah;
- Dinamica exporturilor în țările Uniunii Europene a fost neuniformă, reflectând deosebirile în performanțele economice ale țărilor-membre UE. Per total, exporturile de bunuri ale Republicii Moldova

în UE în a doua jumătate a anului au înregistrat o dinamică pozitivă, rezultând într-o creștere anuală considerabilă (cu 10.4 la sută), totodată, evoluția exporturilor pe țări-membre UE a fost diferită. În special s-au majorat exporturile către România (cu 23.2 la sută) și Bulgaria (de 2.6 ori), în timp ce exporturile în Marea Britanie și Italia s-au diminuat (respectiv, cu 18.7 la sută și 16.2 la sută);

- Remiterile personale primite de rezidenții Republicii Moldova s-au diminuat de la 22.3 la sută raportate la PIB în anul 2015, până la 20.3 la sută în anul 2016, în special ca urmare a scăderii intrărilor din Federația Rusă;
- Intrările nete de pasive sub formă de investiții directe în anul 2016 și-au continuat tendința descrescătoare (au scăzut de 2.4 ori față de 2015). Scăderea intrărilor nete de ISD în Republica Moldova a fost determinată, într-o oarecare măsură, de conjunctura mondială nefavorabilă (conform datelor UNCTAD, fluxurile globale de ISD s-au redus în anul 2016 cu 2.0 la sută din cauza creșterii economice globale slabe), dar și de factorii interni.

Tabelul 1. *Indicatorii macroeconomici principali ai Republicii Moldova*

	2012	2013	2014	2015	2016
Produsul intern brut în prețuri curente, mil. lei	88,228	100,510	112,050	122,563	134,937
Produsul intern brut în prețuri curente, mil. USD	7,284	7,983	7,981	6,514	6,773
PIB, indicii volumului fizic, %	99.3	109.4	104.8	99.6	104.3
Export de bunuri, indicii volumului fizic, %	101	113	102	101	107.7
Export de bunuri, indicii valorii unitare, %	97	98	94	83	96.5
Import de bunuri, indicii volumului fizic, %	101	106	101	95	107.6
Import de bunuri, indicii valorii unitare, %	99	99	96	79	93.7
Raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri, %	98.0	99.0	97.9	105.1	103.0
Rata de schimb medie pe perioadă, MDL/USD	12.1122	12.5907	14.0388	18.8161	19.9238
Remiterile personale / PIB, %	25.2	25.9	24.6	22.3	20.3
Fluxurile de ISD (acumularea netă de pasive) / PIB, %	3.4	3.0	4.3	3.3	1.3

Surse: BNM, BNS

Deficitul contului curent al balanței de plăți a constituit 285.58 mil. USD (diminuându-se cu 38.9 la sută față de anul 2015). Raportat la PIB, acesta a constituit 4.2 la sută și s-a redus cu 3.0 puncte procentuale (p.p.)

comparativ cu anul precedent (tabelul 2). Îmbunătățirea s-a datorat scăderii deficitului din comerțul exterior cu bunuri și servicii (cu 3.1 p.p., raportat la PIB).

Tabelul 2. *Contribuțiile principalelor componente la evoluția contului curent al balanței de plăți (MBP6)*

	2012	2013	2014	2015	2016	Modificarea ponderii 2016/2015
	% la PIB					p. p.
Contul curent	**-8.8**	**-6.1**	**-7.1**	**-7.2**	**-4.2**	**3.0**
Balanța comercială	**-40.6**	**-37.4**	**-36.6**	**-30.7**	**-27.6**	**3.1**
Export de bunuri și servicii	37.2	38.1	37.1	38.1	38.3	0.2
Import de bunuri și servicii	77.8	75.5	73.7	68.7	65.9	-2.8
Balanța veniturilor primare	**11.1**	**11.2**	**10.3**	**6.9**	**6.8**	**-0.1**
Intrări de venituri primare, din care:	14.4	14.6	14.0	12.5	11.0	-1.5
Remunerarea salariaților	13.9	14.0	13.3	12.0	10.5	-1.5
Ieșiri de venituri primare, din care:	3.3	3.4	3.7	5.6	4.2	-1.4
Venituri din investiții	2.6	2.8	2.8	4.4	3.2	-1.2
Balanța veniturilor secundare	**20.7**	**20.0**	**19.2**	**16.6**	**16.6**	**0.0**
Intrări de venituri secundare, din care:	22.3	21.7	21.0	18.8	18.4	-0.4
Transferuri personale	13.4	13.4	12.7	11.6	11.1	-0.5
Cooperarea internațională curentă	3.5	3.2	4.4	3.0	3.2	0.2
Ieșiri de venituri secundare	1.6	1.7	1.9	2.2	1.8	-0.4
Contul de capital	**0.3**	**1.3**	**1.8**	**0.8**	**-0.3**	**-1.1**
Necesarul net de finanţare (soldul conturilor curent şi de capital)	**-8.5**	**-4.8**	**-5.3**	**-6.3**	**-4.5**	**1.8**

Notă: p. p. – puncte procentuale

Contul de capital a înregistrat un sold negativ de 20.79 mil. USD (0.3 la sută raportat la PIB), ce consemnează ieșiri nete de capital, determinat de diminuarea semnificativă (de 5.5 ori) a intrărilor de transferuri de capital din exterior primite de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale, precum și de transferurile de capital efectuate în exterior de celelalte sectoare (în diminuare și ele, însă cu doar 8.2 la sută).

Ca rezultat al tranzacțiilor curente și de capital efectuate de rezidenții Republicii Moldova cu străinătatea pe parcursul anului 2016, necesarul net de finanțare (suma dintre soldurile conturilor curent și de capital din balanța de plăți) s-a îmbunătățit cu 25.8 la sută față de anul 2015 și a constituit -306.37 mil. USD, ceea ce reprezintă 4.5 la sută în raport cu PIB (6.3 la sută în anul 2015).

Principala sursă de acoperire a necesarului net de finanțare în anul 2016 (tabelul 3), reflectată în contul financiar al balanței de plăți, au fost intrările de capital ce au rezultat din scăderea activelor sub formă de numerar și depozite în valută cu 340.03 mil. USD în valoare netă (din care activele agenților economici rezidenți și ale populației au scăzut cu 417.72 mil. USD, în timp ce activele băncilor licențiate s-au majorat cu 77.69 mil. USD), ceea ce constituie 5.0 la sută raportat la PIB. Concomitent, activele de rezervă ale BNM s-au majorat cu 531.14 mil. USD (7.8 la sută relativ la PIB) (ceea ce a avut un impact invers (ieșire de capital)). De asemenea, necesarul net de finanțare a fost acoperit datorită acumulării nete de pasive sub formă de credite comerciale și avansuri primite de la partenerii nerezidenți (127.93 mil. USD), tragerilor nete de împrumuturi din exterior (124.74 mil. USD) și, într-o măsură mai mică, acumulării nete de pasive sub formă de investiții directe (90.57 mil. USD), în special sub formă de profit reinvestit..

Tabelul 3. *Sursele de acoperire a necesarului net de finanțare, fluxuri financiare nete*

	2012	2013	2014	2015	2016	Modificarea ponderii 2016 / 2015
	% la PIB					p. p.
Contul financiar	**-7.0**	**-3.7**	**-6.3**	**-7.0**	**-3.2**	**3.9**
Investiții directe, din care:	**-3.1**	**-2.6**	**-3.8**	**-3.2**	**-1.1**	**2.1**
Participații la capital și acțiuni, exceptând reinvestirea profiturilor	-1.7	-1.0	-1.1	-0.4	-0.5	-0.1
Reinvestirea profiturilor	0.2	0.0	-0.5	-1.9	-1.3	0.5
Instrumente de natura datoriei	-1.5	-1.6	-2.1	-0.9	0.8	1.6
Investiții de portofoliu și derivate financiare	**-0.3**	**0.0**	**-0.1**	**-0.1**	**0.0**	**0.1**
Alte investiții, din care:	**-10.5**	**-4.6**	**4.3**	**1.0**	**-9.9**	**-10.9**
Numerar și depozite	-3.4	-0.5	2.3	1.2	-5.0	-6.2
Împrumuturi	-5.4	-1.9	0.6	-0.4	-1.8	-1.4
Credite comerciale și avansuri	-1.7	-1.0	-3.3	0.1	-2.6	-2.6
Alte creanțe / pasive	0.1	-1.2	4.6	0.1	-0.5	-0.6
Modificarea activelor de rezervă	**6.8**	**3.5**	**-6.7**	**-4.7**	**7.8**	**12.5**

Notă: (-) – intrări nete de capital, (+) – ieșiri nete de capital
Notă: p. p. – puncte procentuale

Poziția investiţională internaţională a Republicii Moldova (conform MBP6), la 31.12.2016, a rămas net debitoare şi a constituit -3,550.57 mil. USD, soldul negativ aprofundându-se față de sfârşitul anului 2015 cu 2.1 la sută: activele externe însumând 4,092.31 mil. USD, în creștere cu 3.3 la sută, iar pasivele – 7,642.88 mil. USD, în creştere cu 2.7 la sută. Raportul dintre stocul activelor şi pasivelor externe a constituit 53.5 la sută la 31.12.2016. Stocul angajamentelor față de investitorii străini direcţi a reprezentat 3,037.51 mil. USD (în creștere cu 1.9 la sută de la începutul anului) şi a constituit 39.7 la sută din totalul pasivelor externe (tabelul 4).

Tabelul 4.*Indicatorii principali aferenți poziției investiționale internaționale (MBP6)*

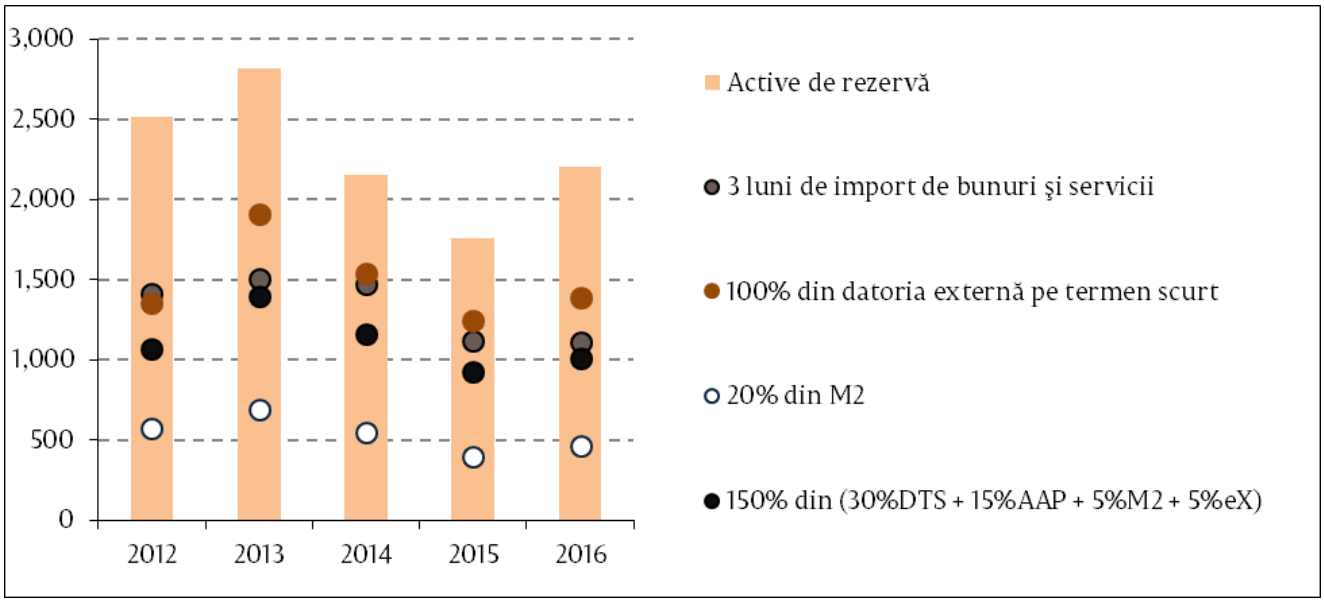
	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12.2016 / 31.12.2015 (%)
Poziția investițională internațională netă, mil. USD	-3,726.72	-3,663.61	-3,324.05	-3,479.02	-3,550.57	102.1
Stocul activelor externe / stocul pasivelor externe, %	54.5	58.7	59.7	53.2	53.5	0.3 p.p.
Stocul investițiilor directe, pasive, mil. USD	3,535.09	3,472.62	3,360.86	2,980.08	3,037.51	101.9
Ponderea ISD în stocul pasivelor externe, %	43.1	39.1	40.7	40.1	39.7	-0.3 p.p.
Ponderea împrumuturilor (fără împrumuturile intragrup) în stocul pasivelor externe, %	38.3	37.6	38.3	41.2	41.1	-0.1 p.p.
Stocul activelor oficiale de rezervă, mil. USD	2,515.00	2,820.63	2,156.63	1,756.81	2,205.93	125.6
Stocul activelor de rezervă / Import mediu lunar (pe 12 luni) de bunuri şi servicii, luni	5.3	5.6	4.4	4.7	5.9	126.0

Notă: p. p. – puncte procentuale

Pe parcursul anului 2016 a avut loc reconsolidarea activelor oficiale de rezervă, astfel, la 31.12.2016, stocul lor a depășit nivelul înregistrat la finele anului 2014 (însă nu și acel de la finele anului 2013). Rezervele s-au majorat cu 25.6 la sută față de sfârșitul anului 2015 și au constituit 2,205.93 mil. USD. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență:

- acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5.9 luni);
- acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 158.9 la sută);
- acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 94.9 la sută);
- acoperirea a 100-150% din suma: 30% din datoria pe termen scurt + 15% din alte angajamente de portofoliu + 5% din M2 + 5% din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 328.5 la sută) (diagrama 1).

Diagrama 1. *Indicatorii suficienței activelor oficiale de rezervă ale Republicii Moldova la sfârșit de perioadă, mil. USD*

Notă: DTS – datoria pe termen scurt (după scadența originală), AAP – alte angajamente de portofoliu, M2 – masa monetară, eX – export de bunuri și servicii. Criteriile se bazează pe recomandările FMI din "Assessing Reserve Adequacy - Specific Proposals"[3], aprilie 2015:

Datoria externă brută a Republicii Moldova (conform Ghidului SDE 2013/MBP6) la 31.12.2016 a înregistrat 6,235.23 mil. USD, majorându-se pe parcursul anului 2016 cu 2.1 la sută (tabelul 5). Datoria publică şi public garantată a reprezentat 28.5 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1,779.36 mil. USD, majorându-se de la începutul anului cu 4.5 la sută. Datoria privată negarantată s-a cifrat la 4,455.87 mil. USD, în creştere cu 1.2 la sută de la finele anului precedent. Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (77.7 la sută). Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în stocul datoriei externe a Republicii Moldova sub formă de împrumuturi şi alocări de DST a constituit 44.7 la sută.

Tabelul 5. *Indicatorii principali aferenţi datoriei externe (MBP6)*

	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12.2016 / 31.12.2015 (%)
Datoria externă brută, mil. USD	6,004.82	6,874.27	6,495.79	6,104.21	6,235.23	102.1
Datoria externă publică şi public garantată, mil. USD	1,762.57	1,774.92	1,731.05	1,702.11	1,779.36	104.5
Datoria externă pe termen lung, mil. USD	4,646.93	4,962.77	4,953.99	4,854.62	4,846.64	99.8
Ponderea datoriei externe publice şi public garantate în datoria externă brută, %	29.4	25.8	26.6	27.9	28.5	0.7 p.p.
Ponderea datoriei externe pe termen lung în datoria externă brută, %	77.4	72.2	76.3	79.5	77.7	-1.8 p.p.
Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în datoria externă sub formă de împrumuturi şi alocări de DST, %	48.3	45.8	44.9	44.2	44.7	0.5 p.p.
Active oficiale de rezervă / Datoria externă pe termen scurt, %	185.2	147.6	139.9	140.6	158.9	18.3 p.p.

- Balanța de plăți pentru anul 2016 (date finale) [4];
- Poziția investițională internațională la sfârșitul anului 2016 (date finale) [5];
- Datoria externă brută la sfârșitul anului 2016 (date finale) [6].

Seriile statistice sunt disponibile începând cu:

- anul 1995 pentru balanţa de plăţi conform MBP5 și anul 2009 pentru balanţa de plăţi conform MBP6;
- anul 1998 pentru poziţia investiţională internaţională conform MBP5 și anul 2008 pentru poziţia investiţională internaţională conform MBP6;
- anul 2001 pentru datoria externă conform MBP5 și anul 2009 pentru datoria externă conform MBP6.

Balanța de plăți (MBP6)

[7]

Poziția investițională internațională (MBP6)

[8]

Datoria externă (MBP6)

[9]

Baza de date interactivă:

Balanța de plăți [10]

Poziția investițională internațională [11]

Datoria externă [12]

See also

Tags

Balanţa de Plăţi [13]

Datoria Externă [14]

Poziţia Investiţională Internaţională [15]

statistics [16]

evoluția conturilor internaționale [17]

conturile [18]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/55947

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/01_CI_2016_final_ro.pdf [2] https://www.bnm.md/files/01_CI_Anexe_2016.xls [3] http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2014/121914.pdf [4] https://www.bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-anul-2016-date-finale [5] https://www.bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-anului-2016-date-finale [6] https://www.bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-anului-2016-date-finale [7] https://www.bnm.md/files/bp_bpm6_Q2_2017_2_ro.xls [8] https://www.bnm.md/files/PII-2008-2017q2-BPM6-ro.xls [9] https://www.bnm.md/files/DE-BPM6-2009-Q2_2017-ro_2.xls [10] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP12.xhtml?id=0&lang=ro [11] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP13.xhtml?id=0&lang=ro [12] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP1.xhtml?id=0&lang=ro [13] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [14] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [15] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [16] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [17] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [18] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturile